

פניני עין חמד

יוצא לאור 7"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרֻשֶׁת פִּי תְּבֵא - הַהֲכָנָה הַרְאוּיָה

"כִּי חִפֵּץ חֶסֶד הוּא" (מיכה ז, י"ח)

הגאון רבי ישראל איסרלן זיע"א (המכונה 'תרומת הדשן') מגלה בספרו 'לקט ישר', כי יהודי שמרבה בחסד ביחוד בימים אלו- בעצם מכריע את גזר דינו לטובה ולברכה.

החכם מכל אדם כתב בספרו: "מְלוּה ה' חוֹנֵן דָּל וּגְמָלוֹ יִשְׁלֵם לוֹ" (משלי יט, ז) – כלומר: מי שחונן הדל, המסייע ליהודי אחר החלש ודל ממנו, בעצם הוא כביכול 'מלווה' טובה לקדוש ברוך הוא. הוא עושה חסד כביכול עם בורא עולם.

מדהים ומטלטל! כשיהודי עושה חסד- הוא כביכול 'מלווה', לבורא עולם. בן אנוש יכול "להלוות" לקדוש ברוך הוא, פשוט כך!

ואז, בבוא רגע הדין והמשפט, בורא עולם זוכר את מי שהיטיב איתו כביכול. וככול שיהודי מוסיף ומרבה מעשי חסד- הוא מטה את דינו לחסד, ומרעיף על עצמו שפע, טובה וברכה.

הבה נאמץ את הכלי העוצמתי הזה, שקרוב אלינו מאוד. עלינו פשוט לחפש מישהו שזקוק לעזרה, לעצה טובה או למילה טובה ולעזור לו ככל יכולתינו.

כך נפתח לעצמנו את הפתח לזכות בעזרת ה' בשנה טובה ומבורכת.

בברכת שבת שלום וכתובה וחתימה טובה הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

הימים חולפים, התחושות בלב הולכות וגואות, לקראת היום הגדול והנורא. כל לב יהודי מתעורר, כל נשמה יהודית מזדככת וכל נפש יהודי מתכוננת.

ניתן לראות בכל מקום יהודים המקבלים על עצמם עוד ועוד קבלות טובות. קוראים פרקי תהילים, מוסיפים עוד שעות של לימוד תורה בהתמדה ובהבנה ועושים את הכל כדי לבוא מוכנים ליום הגדול- ראש השנה.

חודש אלול אינו חודש לעצמו, אלא הוא חודש של הכנה, של היערכות ושל גיבוש אישי. זה חודש שבו כל יהודי מנסה לעצב את דמותו כפי שרוצה שתהיה כל ימות השנה. הוא עושה הכל כדי להגיע לראש השנה כמה שיותר מוכן.

אם כן השאלה היא - מה הדרך להתכונן לראש השנה כראוי? מה היא העבודה הנדרשת מאיתנו כדי שבראש השנה יכתבו אותנו לשנה טובה יותר ושמחה יותר? על ידי אלו אמצעים נוכל לזכות בעז"ה לשנה טובה ומתוקה, מוארת ומאושרת?

הגאון האדמו"ר הרב שלמה הכהן רבינוביץ מראדומסק זיע"א בספרו 'תפארת שלמה' על התורה בפרשת כי תצא מביא תגלית נדירה- עלינו להתחבר לכל יהודי, לאהוב כל יהודי, לראות את הטוב בכל אחד ולהשתדל להיטיב לכל אדם.

"בַּחֲצֵרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לְפָנַי הַמְּלֶךְ" (תהילים צח, ו) - כשנשמע את קול השופר מריע, מלשון אחווה ורעות! נחיה באהבת ישראל, נרבה רעות עם ידידינו ונפעל ככל שנוכל כדי להתאחד בצוותא עם כל יהודי!

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ" שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים י.מ.י.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רונית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרוו בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו נזרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחיה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרית בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה שאול בן סילביה משה בן נזימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה יצחק בן חנון קנסג בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעמה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן ארייס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב
לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

פניני אמת

יום	כנסת אמת	צאת אמת	בינינו חם
י"ג	18: 24	19: 34	20: 20
י"ד	18: 41	19: 32	20: 17
ט"ה	18: 43	19: 34	20: 19
ט"ו	18: 42	19: 33	20: 19

שואל ומשיב בהלכה – בשולי גוים - חלק ג'

האם יש בישולי גוים בכנפיים של עוף? ומה הדין כשיהודי הדליק את האש והניח סיר ריק ולאחר מכן הגוי הניח את דבר המאכל בתוכו?

שאלה: ?

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':

תשובה: !

קורקבן ובני מעיים וכדומה, אף על פי שאינם עולים על שולחן מלכים ואינם חתיכה, שראויה לכבד בה אורחים, מכל מקום, שם בשר עליהם, ויש בהם איסור בישולי גוים. **מקורות:** ש"ך (שם סק"ב), פרי חדש (יו"ד שם סק"ב).

לכן, כנפיים של עוף שבישל הגוי, אף שאינם עולים על שולחן מלכים, יש בהם איסור בישולי גוים.

מאכל, שאינו נאכל חי לבדו, אבל נאכל חי יחד עם דברים אחרים, יש להקל שנחשב כנאכל חי - ואין בו משום בישולי גוים. לכן גוי שבישל או טיגן בצל יש להקל, מכיוון שנאכל כמות שהוא בסלט ירקות. **מקורות:** הגר"ש וואזנר בקובץ 'בית לוי' ח"ח (סי"ב).

אין בישול אחר בישול בבישולי גוים. ולכן, אם ישראל מבשל את המאכל, עד שנעשה ראוי לאכילה כמאכל בן דרוסאי, שהוא שלישי בישול, בין שהתבשיל לח ובין שהוא יבש, אף שהצטנן וחימומו הגוי, אין בו איסור בישולי גוים. **הערה:** לענין חתיכות עוף מבושלות על ידי יהודי, ורוצים לטגנם שוב על ידי גוי שיעטפם בקמח וביצה, בשו"ת 'דבריך יאיר' ח"ג (סימן לט) כתב, אם הציפוי נעשה כדי להשביע או לתת טעם, וטיגנו גוי וגם הדליק את האש אסור, אפילו אם העוף היה מבושל קודם לכן.

בבישול לא די בהדלקת האש על ידי יהודי כדין פת, אלא צריך בנוסף להדלקה, שיהודי יניח את הסיר על האש והאוכל בתוכו. **מקורות:** שו"ע (יו"ד סימן קיג ס"ז). ואף באופן שההדלקה נעשית על ידי הגוי, כל שהניח הישראל את הסיר על האש והאוכל בתוכו מותר, מכיוון שמעשה הבישול נעשה על ידי ישראל. ויש מי שמחמיר בזה לדעת השו"ע וההנחה דווקא צריכה להתבצע ע"י יהודי.

ולדעת בני אשכנז, בישול דינו כאפיה, ודי בהדלקה של יהודי בלבד. **מקורות:** הרמ"א (שם). וכתב הש"ך (סק"ט) לדעת הרמ"א דווקא כשהוא ממחר את הבישול. וכתב עוד הש"ך (ס"ק יא) שקיסם מועיל בבישול. ומחלוקת השו"ע והרמ"א הוא במקרה שהישראל רק הדליק, האם די בכך או שמא בנוסף להדלקה צריך גם הנחת הסיר.

אולם לכל הדעות, אין להקפיד, שפתיחת הגז בלבד תבוצע על ידי הגוי.

בבישול הולכים אחר הנחת המאכל בתוך הסיר. ולכן, כאשר יהודי הדליק את האש והניח את הסיר כשהוא ריק וגוי הניח את דבר המאכל בתוכו, הרי זה בישול גוי - ואסור.

פגיעה ותוצאותיה

לרבינו הגאון ר' יהונתן אייבשיץ זיע"א (מח"ס 'ערות דבש') היה בן בשם דן. הבן הזה יצא לתרבות רעה לא עלינו, ור' יהונתן בכה עליו דמעות רבות עד שבסוף ב"ה הפך לבעל תשובה גמור. בעיר שבו התגורר דן הבעל תשובה, התארח אחד מגדולי ישראל. הבן של אותו גדול דור התארס והכלה הייתה מהעיר של דן, והרב הגיע לחגוג את האירוסין.

דן, שהכיר את אותו אדם גדול, מכיוון שהירבה להגיע לביתו של אביו ולשוחח איתו בתורה הקדושה, הזמין את שני המחותנים ואת הזוג הצעיר, שיבואו לסעוד אצלו בביתו. אותו גדול חשב, שמדובר בביקור נימוסין, והוא הגיע עם כל המשפחה, אבל שם חיכתה לו הפתעה, שהוא לא ציפה לה כלל וכלל.

השולחנות היו ערוכים בכל טוב - בשר ודגים ושאר מיני מטעמים, ממש כסעודת שלמה המלך בשעתו! הם הגיעו על תקן ביקור נימוסין ולא לסעודה... והסיבה העיקרית, שהם לא רצו לאכול אצלו, היתה מכיוון שפחדו מהעבר שלו. **באותם הימים כל אחד היה דואג לשחיטה, והם לא ידעו מי הוא השוחט...**

הם אמרו לו: "תראה, לא תכננו, בדיוק עכשיו סעדנו, אנחנו ממש לא רעבים, אבל נשמח לאיזו כוס שתיה", כך הם התחמקו. דן לא אמר כלום, אבל בסתר ליבו הוא הבין בדיוק, מהי הכוונה שלהם. הוא נפגע מהם עד עמקי נשמתו במיוחד לאחר כל הטרחה הזו למענם...

המשך הסיפור היה נורא ואיום... בורא עולם ראה את הצער של דן והם לא עלינו שילמו על כך. בדיוק שנה אחר כך, נפטר אותו אדם גדול. חודשים ספורים לאחר מכן נפטר החתן שהיה צעיר לימים, ושבעיים לאחר מכן נפטר גם המחותר.

הגאון ר' חיים שמואלביץ זיע"א כבר אמר על כך: בין אדם לחבירו זה אש! אם אדם מכניס את ידו לאש, הוא לא מקבל כוניה בתור עונש. זה פשוט מציאות! מי שפוגע בשני - חוטף!

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חינם במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144

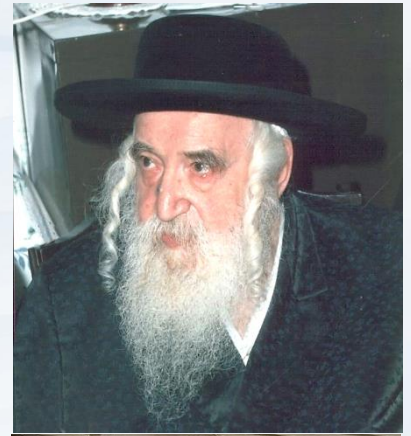
(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים – הגאון הרב משה אריה פריינד זצ"ל

הגאון הרב משה אריה פריינד זצ"ל - נולד ב-ו' תשרי ה'תרס"ד (1903) בהונגריה. כבר בילדותו ניכר כי לגדולות נועד והוא הצטיין בהתמדתו הרבה בתורה. התחנך בבית סבו, הגאון ר' זאב גולדברגר. בגיל שתים-עשרה כבר היה בקי בשו"ע יורה דעה בע"פ עם ה'פרי מגדים'. בגיל שמונה עשרה היה בקי בארבעת חלקי השו"ע והוא צורף לדיני תורה שניהל סבו. לפני השואה שימש כרב בעיירה נאסויד וראגנא, וכדומ"ץ בעיר סאטמר. איבד בשואה את רעייתו ושמונת בניו ונידון לעבודת פרך. כשהיה באושוויץ קיים במסירות נפש תורה ומצוות במצבים קשים מנשוא. שמר לא לחלל שבת ולא לאכול מאכלות אסורות. לאחר מכן שימש זמן קצר כרב העיר סאטמר והתמסר לשיקום חיי הקהילה: יסד בית-שחיטה, הושיב בית-דין וכו'. בשנת ה'תשי"א (1950) עלה לארץ ישראל והתמנה לראש ישיבת 'ייטב לב' של חסידות סאטמר בירושלים. תפקיד אותו מילא במשך ארבעים שנה כשהוא מרביץ תורה ומעמיד תלמידים רבים.

בשנת ה'תשי"ב (1951), התמנה למו"ץ של העדה החרדית בשכונת בית-ישראל כאשר יהודים רבים מכל גווי הקשת פנו אליו לשאול את חוות דעתו. ב-כ"ו אב ה'תשל"ט (1979) לאחר פטירת האדמו"ר רבי יואל טייטלבוים מסאטמר, התמנה לשמש כראב"ד העדה החרדית כנציג סאטמר. ב-י"א סיוון ה'תשמ"ט (1989) לאחר פטירת הרה"ג ר' יצחק יעקב וייס (ה'מנחת יצחק') התמנה לגאב"ד העדה החרדית. בשנת ה'תשנ"ו (1996) הקים ת"ת בשם 'חיי עולם המקורית'. בהמשך נפתחו בנשיאותו ישיבה קטנה וישיבה גדולה וכשבוע לפני פטירתו התקיים מעמד חנוכת הבית לבניין המוסדות בשכונת גוש 80 בירושלים. גאון אדיר בנגלה ובנסתר. ענוותן מופלא. הרבה בתעניות ובסיגופים. נפטר ב-כ' אלול ה'תשנ"ו (1996). חי כ-93 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים. לאחר פטירתו נקראו המוסדות על שמו 'מוסדות רמ"א'. בהמשך הוקמה על שמו 'ישיבת תולדות רמ"א' בבית שמש.

אביו: ר' ישראל (רב העיר הוניאד). **אימו:** מרת שרה (לבית גולדברגר). **נשותיו:** מרת ביילא (זיווג ראשון- בת ר' ברוך רב העיר פיר), מרת פרידא דאכנר (זיווג שני- נישא לאחר השואה. נפטרה בשנת ה'תשמ"ב), מרת טשארנא (זיווג שלישי). **ילדיו:** בשואה איבד ל"ע את רעייתו ושמונת ילדיו. לא היו לו ילדים מנשותיו בזיווג שני ושלישי. **מרבתי:** הגאונים סבו, ר' זאב גולדברגר (אב"ד הוניאד), אביו, ר' ישראל פריינד, ר' יחזקאל הלברשטאם. **מתלמידיו:** הגאונים ר' יהושע רזנברגר (דיין בעדה החרדית), ר' שלמה יהודה הירש (דיין בקהילת סאטמר ירושלים). **מספריו:** **יערת יהושע**- חידושים על הש"ס ובהלכה, על התורה, פסקים והנהגות, על המועדים, אלול ימים נוראים, סדר הקפות **ימרא דשמעתא**- אוסף מפסקיו, יצא לאור ע"י תלמידו הדיין ר' שלמה יהודה הירש **יממשה עד משה**- אוסף צדיקים ששמם משה ופרק הקודש לרבינו והנהגותיו.

בימי בחרותי כאשר למדתי בארץ ישראל, זכיתי להסתופף בצילו של מן הגאון הצדיק רבי משה אריה פריינד זיע"א כשעדיין כיהן כראש בית דין, טרם התעטרתו פאר לכהונתו הרמה כגאב"ד ירושלים עיה"ק. בד בבד שימש אז כראש ישיבת סאטמר בקרית מלך רב. זכיתי להצטרף כמה פעמים לשולחנו הטהור בשלוש סעודות ובשאר מעמדי קודש.

בבניין הישיבה היה לו חדר מיוחד, שבו הסתגר מדי יום ביומו לאחר התפילה עד כחצות היום, והירבה לשפוך שיח ותפילה שם ולהעתיק בפרקי תהלים עבור כל ההזכרות והקוויתלאך שהובאו אליו לפקודת ישועה ורחמים. הייתי עולה אליו לשם פעמים רבות לשם לאחר סיום התפילה, ועזרתי לו לקפל את הטלית והתפילין שלו, וזכיתי ליהנות ממנו עצה ותושיה בדבר ה' זו הלכה, וגם בעובדין רברבין וסיפורי צדיקים ושיחות חולין של תלמידי חכמים, ואח"כ זכיתי ללוות אותו לביתו. כשהייתי בארץ הקודש לאחר חתונתי, נכנסתי לצדיק והוא קיבל אותי בחביבות מיוחדת, ואף נתן לי ספר כדורון דרשה.

ביקשתי ממנו שיכתוב לי כמה מילים על שער הספר. ורבינו התנצל בפני שמלאכת הכתיבה קשה עליו מאוד, ואפילו ההסכמות הניתנים על ידו נכתבים על ידי אחד מנאמני ביתו ואילו הוא רק חותם עליהם. אומנם בכל זאת משום כבודו של זקני הגה"ק בעל 'ערך ש"י' זיע"א, שהוא זכה להכיר, יתאמץ ביותר ויכתוב בעצמו כמה דברי ברכה, וביקש ממני שאשאיר את הספר אצלו למספר ימים עד שיתפנה לכתוב. לאחר כמה ימים סרתי למעונו, והראה לי שכבר התחיל לכתוב. "מדי יום אני כותב כמה מילים", אמר לי, "ואני מקווה שתוך ימים ספורים יהיה הדרון מוכן בעז"ה". לאחר זמן פגש אותי ברחוב, וכשראה אותי נהרו פני קודשו ואמר לי בהתרגשות: "כבר גמרתי את מלאכתי ואתה יכול לבוא לקחת את הספר שלך". כשבאתי אליו לביתו נתן לי את הספר כשברכה נלהבת מפארת את דף השער, ואמר לי בענוה: "אין אני אומן במלאכת הכתיבה, אני זקוק עתה להסכמתך אם אכן כתבתי כהוגן..." (מתוך 'נועם שיח' - שיחות הגה"צ רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אבד"ק סאנטוב לייקווד).

פ עם בערב סוכות, שעות ספורות לפני כניסת החג, ירד גשם שוטף בירושלים ותקרת סוכתו של רבינו קרסה ונפלה. משמיים נתנו בלב אחד המקורבים ללכת לבית הגאב"ד לבדוק אם הכל אצלו כשורה, והוא מצא את הרמ"א עומד ברחוב העיר אובד עצות, ומצפה לעזרת בני אדם. המקורב הזעיק מיד כמה עוברי אורח, ויחד הם הצליחו להקים את גג הסוכה, ולהעמידה על תילה בחוזקה שלא תיפול שוב. בין אלו שהיטו שכם לעזור היה גם רב אחד מבני עדות המזרח, אשר גר בקרבת מקום. כעבור זמן מה פרח המאורע לגמרי מזכרונו של המקורב, אך רבינו לא שכח לעולם את אלו שבאו לעזרתו באותה שעה. **כעבור עשרים שנה הלך הרב הספרדי לעולמו, ורבינו ביקש להשתתף בהלווייתו.** לתמיהת בני הבית מדוע, שח להם את כל אותו מאורע ואמר: "חייב אני ללוות אותו כהכרת הטוב על עזרתו אז אלי" (משה רעיא מהימנא).

הַיְהוָה דָּן כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוֹת

העובדה שחילקו מנת לחם בבית-הספר לא הייתה מובנת מאליה, אלא הצריכה משאבים עצומים מהמנהל, כדי שיוכל להשיג מעט לחם כדי לחלק אותו לתלמידים.

התלמיד הגיע לחדר המנהל ור' משה שאל אותו: "האם מה ששמעתי עליך נכונים?". התלמיד הוריד את ראשו, אישר את הדברים, התנצל על המעשה ואף הבטיח, כי הדבר לא יִשָּׁה בעתיד.

אולם דיבורים לבד ומעשים לבד. חלפו מספר ימים, ומורה אחר ראה את הנער שב לסורו. שוב נקרא התלמיד לחדר המנהל ושוב הבטיח התלמיד, כי לא יחזור על המעשה.

המנהל חשב, כי התלמיד אינו מבין את חומרת המעשה, ולכן הסביר לו באריכות, כי דבר זה יש בו מן הכיעור, ואיזה זלזול בלחם יש במעשה זה, במיוחד בימים טרופים אלו, שאין בהם כמעט מה לאכול.

חלפו מספר ימים, והתלמיד נתפס באותו מעשה בפעם השלישית. הפעם ר' משה לא יכול היה לוותר. הוא קרא לתלמיד והורה לו לחזור לביתו, ולא לשוב, עד שאביו יתייצב בפניו לשיחת הבהרה.

האבא הגיע אל משרדו של המנהל וביקש לספר לו משהו, שלא היה ידוע לו: "ברצוני לגלות לכם פרט מעניין, שהתגלה לי" - פתח האב וסיפר - "בבית שלנו שורר הרעב, כמו, לדאבון הלב, בהרבה בתים בישראל".

"הילדים שלנו שהלכו לתלמוד-תורה, שאתה מנהל אותם, יכלו ליהנות ממנת מזון זעומה. אך בבית עצמו, אין לנו אוכל עבור האח הקטן".

"הילד שנשלח הביתה החליט, כי הוא עצמו יוכל לסבול את הרעב, וכי מוטב, שאחיו הקטן, שעדיין לא לומד בתלמוד תורה יקח את מנת האוכל שלו".

"כדי שלא יבלוט הדבר, החליטו שניהם, כי מדי יום בשעה קבועה יחכה האח מאחורי הגדר, בעוד אחיו, זה שלומד בת"ת, ישחק כביכול במנת הלחם שלו ויבעט בה, עד שתעוף אל מאחורי הגדר, הישר לידי של האח הרעב!".

"מכיוון שהוא לא רצה לגלות את המניע, שגרם לו לעשות כן, הוא שמר על כך בסוד. גם לי הוא לא גילה, אלא הדבר התגלה לי במקרה מאחיו הקטן".

ר' משה המנהל היה המום ממה ששמע זה עתה. לזאת הוא לא ציפה. הוא ציפה לתשובות אפשריות רבות ומגוונות, אך תשובה כזו, שתפתור את התעלומה מהכיוון הזה, לא העלה כלל וכלל על דעתו.

להלן סיפור המעובד מתוך 'ישורון' המלמד אותנו עד כמה עלינו לדון כל אדם לכף זכות. גם כאשר לעיתים אנחנו רואים במו עינינו מעשה מסוים שנראה שלילי עדיין צריך לבדוק, לחקור ולדרוש, שכן יתכן מאוד שנגלה, שטעות היא בידינו, כפי שנלמד מהסיפור הבא.

ב'שארית מנחם' מביא הרה"ק רבי מנחם מנדל מוישווא זיע"א בשם הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאליב זיע"א, שעיקר קבלת עול מלכות שמיים הוא לדון את חברו לכף זכות. הרמז לכך הוא שתיבות "דן את כל האדם לכף זכות" עולה בגימטריה כמניין "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" (1118).

לכן נסמכו בפסוקים "ואהבת לרעך כמוך" לפסוק: "אני ה'", ששניהם שווים, ואם יאהב את חברו כמותו ממש וידון אותו בכל מעשיו לזכות, יחשב לו דבר זה כייחוד הקב"ה ושכינתיה. ומעשה שהיה- כך היה:

סיפר הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל מעשה מופלא ששמע מהגאון הרב משה אוירבך זצ"ל (שהיה מצאצאיו של בעל 'נחל אשכול' ויהן כמנהל תלמוד תורה בפתח-תקווה. לאחר מכן ייסד בתי ספר דתיים בפתח-תקווה, ראשון לציון, רחובות, עקרון, גדרה וחיפה ושימש כנשיא אגודת ישראל בגרמניה. נפטר בגיל 95 שנים) וניתן ללמוד ממנו עד כמה קשה להבין את נבכי נפשו של הזולת ולדון נכון את פעולותיו:

המעשה אירע בתקופה בה כיהן ר' משה אוירבך כמנהל בית הספר. הימים היו ימי מלחמת העולם הראשונה. היה רעב בארץ ישראל, ומשפחות רבות סבלו מאוד ולא יכלו לספק לילדיהם את הצורך אפילו עבור מאכלים בסיסיים ביותר.

מנהל בית-הספר היה מעורב בפעולות התמיכה לנזקקים בעקבות המצב הקשה, ששרר בארץ ודאג כי בת"ת יחלקו ארוחות בוקר זעומות.

אחד המורים נכנס לחדרו וסיפר בזעזוע נוראי, כי ראה את אחד התלמידים נוהג בביזיון במנת הלחם שקיבל.

בעוד שאר הילדים אכלו בתאבון את מנת האוכל שקיבלו. אותו תלמיד שיחק בלחם שבידו, גלגל אותו כאילו היה כדור משחק ואף בעט בו...

כששמע את דברי המורה, המנהל הזדעזע עד עמקי נשמתו, אולם הוא לא רצה לחרוץ את גורל התלמיד, בטרם שישמע את דבריו. המנהל ביקש מאחד התלמידים, שהיו שם שיגיד לאותו תלמיד להתייצב בחדר המנהל, כדי שיוכל לברר את העניין.

זלזול בלחם הוא מחזה קשה אף בימים כתיקונם, כשיש שפע רב, והלחם מצוי ובזול, ועל אחת כמה וכמה באותם ימים, שרבים סבלו חרפת רעב.

הרב עובדיה יוסף בן גורג'ה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל דוד בר חסיבה ז"ל חווה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן רבקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'ה ע"ה חי זיזי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה דוד יצחק בן פרחיה ז"ל גורג'ה בת נעימה ע"ה	הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחיה ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זרהה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל	הרב שבתי בן אסתריא טאון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל זהבה בת שושנה רייזל ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל נעמי בת כותון ע"ה מזל בת שמעון ע"ה יוסף בן מרים נוסרת ז"ל יעקב בן אסתר ז"ל רחל רפאת בת השמת ע"ה לטיף בן פרחיה ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה	ולד יחיא בן יוסף ז"ל יצחק בן ברקו דב ז"ל שרה בת נרקיס ע"ה אביגדור בן ג'ולי ז"ל מסעוד בן יקוט ז"ל שני בת אסתר ע"ה מסודי בת חביבה ע"ה אסתר בת גולה גאולה ע"ה יוסף בר סעדה ז"ל שלום בן אסתר ז"ל מרים בת שרה ע"ה אביבה לוי ע"ה כל נשמות עם ישראל
--	---	--	---	--

